

17.11.2015

Salassa pidettävä

Julkl24 § 12 k

Julkinen Finanssivalvonnan johtokunnan asiaa koskevan päätöksen julkistamisen jälkeen.

Suomen Pankin lausunto Finanssivalvonnan johtajan päätösesityksestä johtokunnalle makrovakauseräpolitiikasta (FIVA 8/05.03/2015) 5.11.2015

Finanssivalvonta on pyytänyt Suomen Pankkia toimittamaan kirjallisen lausunnon johtajan päätösesityksestä makrovakauserävälineistä Finanssivalvonnan johtokunnan päätöksentekoa varten.

Finanssivalvonnan johtaja esittää, että

- Asetetaan muuttuva lisäpääomavaatimus edelleen 0 prosentin tasolle.
- Finanssivalvonnan johtokunta julkaisee perustellun kannanoton, jossa todetaan,
 - i) että pankkien soveltamat, sisäisten luottoluokitusten malleihin perustuvat asuntolainojen riskipainot ovat makrovakauserä-näkökulmasta alhaiset ottaen huomioon arviot niiden riittävyydestä kattamaan asuntolainoista aiheutuvat luottotappiot vakavassa stressitilanteessa sekä tarve varautua kotitalouksien velkaantumiseen liittyviin järjestelmäriskkeihin.
 - ii) että Finanssivalvonnan johtokunta seuraa kotitalouksien velkaantumisasteen ja riskipainojen kehittymistä ja varautuu päättämään esimerkiksi sitovan alarajan asettamisesta asuntolainojen riskipainoille tai muiden makrovakauserävälineiden käytöstä.

1 Makrovakauseränäkymät

Keveistä rahoitusoloista ja alhaisista koroista huolimatta tilanne Suomen asunto- ja luottomarkkinoilla on säilynyt melko vakaana. Yritysluottojen kasvua rajoittavat ennen kaikkea niiden alhainen kysyntä nykyisessä suhdannetilanteessa, mutta myös pidemmän aikavälin mm. ikääntymisestä johtuvat alentuneet pitkän aikavälin kasvunäkymät. Pankkien luotonannossa on kuitenkin vaarana, että siinä painottuu asuntoluotot muun, erityisesti pk-yritysten, luotonannon kustannuksella.

Luotto/BKT-suhteen trendipoikkeama on kasvanut siten, että se viittaa muuttuvan lisäpääomavaatimuksen ohjearvon korotustarpeeseen 0,75 - 1,75 prosenttiin laskentatavasta riippuen. Ilman vallitsevan taloustilanteen ja luottosuhtanteen vaihteusta olisi korotus perusteltua. Rahoitusmarkkinoiden järjestelmäriskkejä ei laajemmassa tarkastelussa ja täydentävät riskimittarit huomioiden ole toistaiseksi näkyvissä.

Kotitalouksien velkaantumistason nousu suhteessa heikkoihin pidemmän aikavälin kasvunäkymiin olisi ongelmallista makrovakausriskikokulmasta. Häiriöt asuntomarkkinoilla ovat yleisimpiä vakavan finanssikriisin syitä ja ylivelkaantuminen altistaa kansantalouden häiriöille ja siten hidastaa talouskasvua pitkällä aikavälillä. Tilanne ei ole siten makrovakausriskipolitiikan näkökulmasta ongelmaton ja esimerkiksi muissa Pohjoismaissa on kotitalouksien selvästi Suomea korkeampi velkaantuminen ollut viranomaisien suuri huolenaihe. Tilannetta ei Suomessa pidä päästää kehittymään vastaavalla tavalla, sillä sen seuraukset olisivat muita Pohjoismaita vaikeammin hallittavissa taloutemme haavoittuvuuksien (kuten julkisen talouden alijäämä, kestävyysvaje ja nopea velkaantumien sekä kilpailukykyongelmat) vuoksi.

Suomen Pankki yhtyy makrovakausraportin ja toimenpidesuosituksen arvioon makrovakausriskinäkökulmasta.

On tarkoituksenmukaista asettaa muuttuva lisäpääomavaatimus edelleen 0 prosentin tasolle ja varautua sitovan alarajan asettamiseen asuntolainojen riskipainoille ja julkaista sitä koskeva perusteltu kannanotto.

Finanssivalvonnan johtaja esittää, että Finanssivalvonnan johtokunta varautuu päättämään myös muiden makrovakausriskivälineiden käytöstä. Näitä asuntomarkkinoihin vaikuttavia välineitä ei ole toistaiseksi juurikaan käytössä. Asuntoluottojen enimmäismaturiteetti ja lyhentämissakko sekä enimmäisvelanhoitosuhde ovat esimerkkejä makrovakausriskivälineistä, joiden käytön edellytyksiä tulisi parantaa ja käyttöönottoa harkita. Enimmäisluottotussuhde, joka tulee käyttöön ensi vuoden puolivälissä, tulee tarjoamaan joitakin mahdollisuuksia kotitalouksien velkaantumisen hallintaan.

2 Yhteensopivuus muun talouspolitiikan kanssa

Rahaolot ovat koko euroalueella erittäin keveät. Heikkojen inflaationäkymien vuoksi korot tulevat EKP:n neuvoston arvioiden mukaan pysymään alhaisina pitkään ja pankkien keskuspankkiluottojen kustannus ja saatavuus keveänä. Eurojärjestelmän laajennettu osto-ohjelma on alentanut korkoja, keventänyt rahoitusoloja ja lisännyt luottamusta euroalueen talouden kasvuun ja inflaation palautumiseen kohti keskipitkän aikavälin hintavakaustavoitetta.

Myös globaalisti rahapolitiikka on edelleen kevyttä ja likviditeetti runsasta. Kehittyvien markkinoiden altistuminen korkojen nousulle ja nopeille pääomaliikkeille ja valuuttakurssien muutoksille varjostaa rahoitusmarkkinoiden kehitystä globaalisti. Epävarmuus on kasvanut ja maailmantalouden kasvuennusteita on jouduttu alentamaan.

Lausunto

3 (3)

17.11.2015

SP 317/C11.2/2015

Salassa pidettävä

Julkl24 § 12 k

Suomen Pankki arvioi, että euroalueen rahapolitiikan viritys on sopuinnussa Suomen talouden kehityksen kanssa. Suomen talouden nopeaa toipumista ei ole kuitenkaan odotettavissa sillä merkittävä osa talousongelmistamme ovat rakenteellisia. Rahapolitiikka ei voi yksin luoda talouskasvua vaan hallituksen politiikka vastaa Suomessa rakenteellisista uudistuksista ja niihin liittyvästä lainsäädännöstä.

Suomen Pankki katsoo, että toimenpidesuositus on sopuinnussa euroalueen rahapolitiikan kanssa.

3 Johtopäätökset

Suomen Pankki puoltaa Finanssivalvonnan johtajan esitystä pääosin. Suomen Pankki esittää kuitenkin Finanssivalvonnan harkittavaksi, että se jo vuoden 2016 aikana käynnistäisi toimenpiteet, joilla nykyiset hyvin matalat asuntolainojen riskipainot saatetaan asteittain makrovakausriskikokulmasta riittävälle tasolle, ja toteaisi tämän aikomuksen julkistettavassa kannanotossaan.

SUOMEN PANKKI

Erkki Liikanen
pääjohtaja

Mika Pösö
osastopäällikkö, johtokunnan sihteeri

Liitteet	-
Jakelu	Finanssivalvonnan johtokunta, Finanssivalvonnan johtaja, Pirjo Kyyrönen, Sonja Lohse, Jyri Helenius, Sampo Alhonsuo
Tiedoksi	-